

BISERIC'A si SCOL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literaria si economica.

Ese o data in septemana: Duminec'a.

Pretulu abonamentului:	Pretulu insertiunilor:	Correspondintele sè se adreseze Redactiunei dela „BISERIC'A si SCOL'A“ in Aradu, la institutul pedagogicu-teologicu, éra banii la secretariatulu consistoriului romanu ortodoxu din Aradu.
Pénu Austro-Ungari'a pe anu . . . 5 fl.— cr.	Pénu publicatiunile de trei ori ce contienu cam 150 cuvinte 3 fl., pana la 200 cuvinte 4 fl. si mai sus 5 fl. v. a.	
„ „ „ „ 1/2 anu . . . 2 „ 50 „		
Pénu Romani'a si strainetate pe anu . 7 „ — „		
„ „ „ „ 1/2 „ 3 „ 50 „		

Despre cultulu divin in generalu.

„Totu celu ce me va marturisi inaintea ómeniloru, si eu voi marturisi pénu densulu inaintea Parintelui meu, carele este in ceriuri.“ Mat. X. 32.

Rescumpararea séu regenerarea neamului omenescu, seversita prin Iisus Christosu, remanea unu actu indiferentu pénu noi, daca elu n'ar fi intemeiatu pre pamentu biseric'a crestina, acea institutiune salutara, carea se ni reproduce si impartasiésca fructele rescumpararei in totu timpulu.

Biseric'a este representantele lui Christosu pre pamentu, intru cátu ea repetiesce si comunica la toti ómenii actele indeplinite de elu pénu salutua nóstra. Acésta lucrare din partea bisericeii se numesce servitiu divinuu séu cultu.

Cultulu este séu privatu séu publicu.

Cultulu privatu consta principalminte in rugatiune, éra cultulu publicu in ceremoniele sante, ce insociescu administrarea taineloru, in celebrarea santei liturgie, cu unu cuventu in tóte ceremoniele religióse. Necesitatea cultului se demustara cu rationamentulu celu mai simplu: Ddieu este creatoriulu si domnulu creatureloru sensitive si intelectuale, asiadara are dreptulu de pretentiune la amendoue aceste nature; si fiindu cá omulu intre creaturele divine are simtiri si spiritulu, elu datoréza lui Ddieu cultu spiritualu si simtibilu. Daca virtutile crestinesci, credinti'a, speranti'a si dragostea, ar remanea in starea de calitati interioare, ele n'ar mai fi virtuti omenesci, fiindu cá in urmarea duplei sale nature, spirituala si corporala, omulu trebue naturalminte se manifeste in afara cugetarile si simtiemintele sale. Totu celu me va marturisi inaintea ómeniloru, si eu voi marturisi pénu densulu inaintea Parintelui meu care este in ceriuri.

Din cele espuse urméza cá, in cultu avemu d'a privi tóte semnele instituite de Christosu séu de biserica, prin cari se comunica darulu lui Ddieu cre-

dintiosiloru, si se manifesta simtiulu internu religiosu. Acést'a o vomu arató mai in detaiu in cele urmatóre.

Pe cátu timpu omulu a remasu in starea nevinovatiei, Ddieu l'a iubit ca parintele pre fiulu seu, facandulu partasiu de fericirea sa. Dar fiindu cá omulu prin pecatu s'a departatu de Ddieu, Ddieu inca s'a departatu de omu, denegandu-i amórea si grati'a sa parintésca. Elu inasa fiindu nu numai justu, ci si prea induratu, mai apoi trimise ómeniloru Rescumperatoriu pre unulu nasentu fiulu seu, Iisus Christosu, care prin invetiaturile sale, prin viéti'a si mortea sa pre cruce a indeplinitu oper'a rescumpararei. Acésta opera inasa nu-a seversit'o elu neveditu ci in modu visibilu, cáci precum scimu, elu a umblatu pre pamentu publice, in vederea tuturoru, si totu ce a lucratu pénu salvarea nóstra, a lucratu intr'unu chipu vediutu si contemplativu din partea ómeniloru. Ei l'au vediutu si auditu predicandu evangeli'a, iertandu peccatele, asiediendu cin'a cea de taina, si murindu pre cruce de buna voie pénu peccatele nóstre. Astfelu si biseric'a, intemeiata de Christosu, dupa esemplulu lui, continua totu in modu visibilu oper'a rescumpararei; prin semne vediute invetia ea, curatiesce pre omu de pecatu si-lu santiesce. Éta dar cá tóte aceste semne vediute, prin care biseric'a, ca locutenentele lui Christosu, impartasiesce ómeniloru fructele rescumpararei, constituiescu servitiulu séu cultulu divinuu.

Si in ce se cuprindu aceste semne? Ele se cuprindu in cuvinte, actiuni si simbóle. Cuventulu este mediloculu celu mai potrivit pentru impartasirea cugeteloru si simtieminteloru nóstre, si a cunósce ce cugeta si voiescu altii. Din acésta cauza si Christosu a vorbitu ómeniloru in cuvinte sunatóre, spre a li descoperi invetiaturile religiunei sante, pénu aceea cuventulu forméza o parte constitutiva esentiala in servitiulu divinuu. Preotulu are trebuintia de cuventu la vestirea cuventului divinuu, la celebrarea sacrificiului, la administrarea sacramenteloru, cu unu cuventu la tóte actiunile din servitiulu divinuu. Toemai asia au trebuintia de cuventu si credintiosii, ca se esprime sim-

tiemintele lor religiöse si la rugatiunea comuna se servésca unulu altuia spre edificarea propria.

La semnele, din cari consta servitiulu divin, apartiene si actiunea séu lucrarea. Actiune numimu totu ce facemu din vointia libera. Éra prin actiunile dela servitiulu divin, in sensu mai latu se intielege totu ce vorbesce si face preotulu si poporul din pietate cu ocasiunea ierurgiilor sante. Candu preotulu vestesce cuventulu lui Ddieu, ese cu darurile, santiesce ap'a etc. aceste sunt tóte actiuni ale servitiului divin. Asemenea si crestinii seversiescu actiuni ale servitiului divin, candu ei asculta sant'a liturgie, se roga, se marturisescu si se cumineca. In intielesu mai angustu in sa, prin actiunile servitiului divin, intielegemu, acele actiuni, la cari nu se intrebuintéza cuvinte. Asia d. e. ridicarea darurilor de pe prestolu, transpunerea lor la proscotia, stropirea cu apa santita, ingenunchiarea etc. aceste sunt actiuni in sensu mai strinsu a le servitiului divin. E de notatu, cà actiunile sante forte raru sunt singure, ci mai de multe-ori se insotiescu de cuvinte. Candu d. e. preotulu cufunda in apa copilulu, la botezare, cu acésta actiune elu unesce cuvintele: „Botéza-sa servulu lui Ddieu in numele Tatalui, si alu Fiului si alu Santului Spiritu Amin.“

Actiunile sante la servitiulu divin sunt togmai asia de esentiale, ca si cuvintele. Insa rescumpararea, seversita de Christosu, in forma ei, este o fapta reala contemplata de toti; pentru aceea si biserica face intrebuintiare de actiuni esterne si simtibile spre a impartasi ómenilor fructele rescumpararii. Pe langa acést'a Mantuitoriulu Christosu a ordinatu espresu bisericeii, ca se impartasiesca darurile sale prin actiuni esteriore ómenilor. Conformu acestui ordinu administréza biserica tainele, cari tóte se cuprinde in actiuni esteriore.

La semnele servitiului divin apartieniu in fine simbólele. Prin simbolu intielegemu unu lucru ce represinta vre-o cugetare religiosa séu adeveru religiosu in modu figurativu, spre a-lu supune simtirilor. Asia d. e. lumin'a, ce arde continuu pe prestolu este simbolulu luminei eterne, care luminéza pe totu omulu ce vine in lume. Acestu simbolu insemnéza cà Iisusu Christosu este lumin'a lumi. Simbólele la servitiulu divin nu sunt introduse arbitrarmente; ele sunt esentialmente indispensabile, pentrucà si divinulu rescumperatoriu inca le-a intrebuintiatu. Sant'a evangelié ni spune cà elu punea manile peste balnavi si cu manile ridicate a binecuvantatu pre invetiaceii sei. Ma la taine, Christosu a legatu gratia sanctificátore de simbóle, la botezu, de apa, la maslu, de oleu. Prin urmare biserica inca trebuie se intrebuintieze simbole in actiunile servitiului divin.

Aceste trei semne: cuventulu, actiunea si simbolulu, constituiescu servitiulu séu cultulu divin. Ele sunt de doue feluri: esentiale si neesentiale. Semnele esentiale in servitiulu divin sunt acelea, care, dupa ordinulu lui Christosu, ni impartasiescu darulu celu

dumnediescu; acestea sunt esentialmente espresivnea cultulu divin internu. Asia d. e. predic'a este semnu esentialu alu servitiului divin, fiindu cà Christosu a ordinatu predicarea evangelié sale, si numai prin acést'a se póte latí si mantiené religiunea crestina pre pamentu. Tainele inca sunt semne esentiale a-le servitiului divin, fiindu cà dela aceste conditio-néza dobandirea darulu dumnediescu. Semne neesentiale sunt acelea, care insotiescu pre celea esentiale. La botezu, semnu crucei, care-lu face preotulu preste celu botezandu, suflarea si ungerea cu oleu, sunt semne neesentiale, si se numescu ceremonii. Diferinti'a intre aceste doue specie de semne este aceea, cà semnele esentiale nu se potu alterá nici schimbá, precandu cele neesentiale se potu si schimbá séu chiar lapadá. La botezu, cufundarea in apa si pronunsiarea cuvintelor „botéza-se servulu lui Ddieu in numele Tatalui etc.“ e semnu esentialu, fora care botezulu remane nevalidu. Ér semnele neesentiale séu tieremoniele, in vreme de lipsa potu si remané. Cu tóte acestea nici semnele neesentiale a-le servitiului nu e permis a le disconsiderá si negligá, ci mai vertosu trebuescu pazite cu consciintia. Biserica le-a instituitu, ca prin ele se contemplamu misterele religiunei, se facemu inim'a susceptibila pentru darurile ierurgiilor sante, se destepse si se marésca religiositatea in noi.

(Va urmá.)

Distribuirea premiilor la scólele de fete in Bucuresci.

In numerulu precedinte publicamam descriere solemnitati distribuirei premiilor pentru baeti, la scólele din Bucuresci. Acuma insemnamu cà totu cu asemenea solemnitate s'a facutu impartirea premiilor si pentru fete, carea s'a tinutu in diu'a de 30 Iuniu in palatulu universitatii (sal'a senatului.)

La acésta solemnitate, care asemenea a fostu onorata prin august'a presentia a M. S. Domnitoriului, multimea asistentiloru érá asia de mare, in cátu circulatiunea devenise aprópe imposibila.

La órele 12 si jumatate, M. Sa Domnitoriulu sosindu a fostu salutatu de music'a gardei civice si intimpinatu de catra ministrii de interne si de instructiune, de catra directorulu ministeriului instructiunei, si de catra consiliulu permanentu, si condusu astfelu, in sunetulu musicéi, pana in sal'a solemnitatii, unde M. S. intrandu a luat locu in faci'a tronului pe estrad'a facuta inadinsu, avendu la drépt'a pe d. ministru de interne, ér la stang'a pe d. ministru de instructiune.

Dupa ce elevele scólei centrale de fete au intonatu imnulu cantulu ginteii latine, acompianate de piano de catra profesorulu lor, dómna Paulina Zacharescu, directórea scólei profesionale, a pronunsiatu urmatoriulu discursu:

Prea Inaltiate Domne. Presenti'a Mariei Vóstre la serbatórea distributiunei premiilor este, si de asta data, o proba de iubire ce Maria Vóstra are pentru poporul romanu, si de inalta solitudinea ce pórtá pentru instruirea si luminarea natiunei.

Maria Ta! Intre reformele cele mari, cu cari s'a ilustratu secolulu presentu, una din cele mai importante, este

aceea a educatiunii si instructiunii femeii, care are principalul rol in formarea inimii si sentimentelor omului, si influintia intr'unu modu decisivu asupra existentiiei lui.

In antichitate, pentru femei erau inchise tóte cáile prin cari puteau ajunge la sanctuarulu sciintiei, si tóte popórele refusara a o admite intr'o positiune mai nobila, a tiené in séma, cá femeia esercita o influentia puternica in societate si cá ea, ca si barbatulu, cugeta, simte si este capabila de fapte mari si frumoése.

In veaculu de mijlocu, gratie influentiei bine-facétoare a chrestinismului, femeia incepe a fi considerata ca omu; fu inconjurata de stima si respectu, inasa remase totu sclava ignorantiiei, pana pe la finele secolului trecut, candu incepe a se cunósce si a se intrebá, daca Creatorele, care a dotat'o cu atatea facultati intelectuale, a pus'o pe pamentu fara altu scopu, decâtu a vegetá, remaindu intr'o vecinica pruncie. Atunci, pe orizontele Franciei si alu altoru tieri mari, in cari petrunsesera rasele civilizatiunii, incepura a aparé mici stelutie lúctóre; dar aceste stelutie apareau fórté raru, si nu aveau puterea a risipi intunereculu ce erá in jurulu femeiei, si prin urmare in jurulu leaganului omului: i trebuiá scoli, si inca multe, cáci intunereculu erá mare.

Barbati instruiti si patrioti, din tierile cele mai civilizate, incepura a pricepe, cá omenirea va trage profite imense, avendu femeia mai bine instruita si luminata, de cátu ignoranta. Ei se convinsera, cá natur'a, care i-a incredintiatu leaganulu omenirei, i-a datu o inteligentia asemenea cu a barbatului, si i-a pus in inima sentimente nobile si unu devotamentu fara margini; de aceea n'au crútiatu nici unu sacrificiu pentru a preveni acésta imperiosa necesitate a timpului, asia cá in secolulu presentu, aspiratiunile incepura a deveni réalitati, si mai tóte popórele culte se intrecu a dá cátu se va puté mai multa desvoltare educatiunii si instructiunii femeiei, ca s'o póta prepará pentru implinirea frumoése misiune, ce Providentia i-a insemnatu; ei prevedu cá nu este de parte timpulu, candu femeia va fi chlamata a-si luá loculu ce merita in organismulu societatiiei.

Dar preocupatiunea cea mai serióss a acestoru barbati culti, cari lucréza pentru fericirea si prosperitatea genului umanu, este d'a formá mai antaiu bune mame, sotii morale si devotate, cari se influentiaze intr'unu modu salutaru asupra fapteloru omului, intarindu astfelu famili'a care este temeli'a cea mai puternica a stateloru, si apoi s'o prepare a deveni buna cetatiena, buna Romana.

Jun'a Romanie, atrasa de aceste idei civilizátóre, ce ca unu curentu electricu au strabatutu Europ'a, nu remase mai in urma. O era noua incepú pentru femeia in Romania. Educatiunea si instructiunea ei luara o repede desvoltare, scóele primare se imultira intr'unu modu simtitoru si, pe langa acésta, se creara si scóle secundare prin mai multe orasie ale tierii. Dar aspiratiunile femeiei nu se oprira aci; ea incepu a manifestá dorintia d'a se ridicá prin cultur'a spiritului si a inimii, intr'o positiune mai inalta, si in anii din urma se vedura copile preparate in particularu, trecendu cu succesu esamenele liceeloru de baeti. Aceste tendintie progresiste facura ca onor. consiliu generalu de instructiune se proiecteze infintierea a trei licee pentru femei, care proiectu realisandu-se, precum speram, va ridicá pe femeia romana alaturi cu femeile tieriloru celoru mai civilizate: usile facultatiloru li se vor deschide, spre a primí in senulu loru pe femeile bacalauriate, unde vor luptá alaturi cu barbati, spre a obtiené titluri academice in diferite specialitati.

Necesitatea ce se mai simtié inasa d'a se dá femeiei cunoscintiele cátor-va meserii practice indispensabile vietii, cari se-i asigure existenti'a si bunulu traiu, si cu produsulu

carora se póta in timpu greu a veni in ajutorulu familiei sale, se recunoscu de inaltulu guvernulu alu Mariei Vóstre, care fiindu incredintiatu cá numai acolo este adeveratulu progresu, unde industri'a si comerciulu si-au partea loru in ramurile de activitate nationala, si cá numai prin industrie si comerciu o tíera devine avuta si prospera, creá scoli profesionale de fete, unde Romanele, pe langa instructiunea ce primescu, invetia si cáte o meserie, pentru care sunt destulu de apte. Desi numerulu acestoru scóle este inca micu in raportu cu necesitatiile ce se simtu, speram cá ele se vor inmultí proportionalu cu mijlócele. Chiar de pe acum mai multe capitale de judetie se grabescu a deschide scoli de asemenea natura, recuoscandu-le importantia cá, pe langa serviciile ce aducu societati in genere si femeiei in parte, dau si unu aventu industriei nationale, si facu ca comeritiulu tierii se fie pusu pe o cale de prosperitate.

Remane acum la voi, june copile, se lucrati continuu spre a ajunge scopulu pentru care Creatorele v'a pus in lume; pentru cá numai prin munca, fie intelectuala, fie fisica, natiunile, ca si individele, se inaltia si se apropie de perfectiune. Nu prin minere, fie ele ori cátu de avute, se creaza adeverat'a avutie a popóreloru si a stateloru, ci prin munca intelectuala si onesta: cáci minele cele mai avute odata esplotate, nu se mai reproducu, éra labórea este o sorginte nesecabila de avutie, care se perpetua din generatiune in generatiune. La lucru dara, si siliti-ve a aretá lumii, cá si femeia romana doresce progresulu si merita ca cei in dreptu se se ocupe cu aceeași sollicitudine de educatiunea si instructiunea ei, ca si de a barbatului.

La acestu discursu Maria Sa a binevoitu a resprnde in termeni urmatori:

Dómnelorú profesóre! Dómnelorú institutóre! Cu o viua multumire viu astadi in mijloculu d-vóstra, a luá parte la serbatórea tinereloru eleve, incununandu pe acelea care mai multu s'au distinsu, in decursulu anului scolasticu, prin silinti'a la invetiatura si buna conduita.

Asigurandu-ve totdeodata de viuele simpatii ale dómnei si de marele interesu ce portu pentru totu ce se refera la progresulu si cultur'a scóeloru de fete, nu potu a nu ve readuce din nou a minte, ca famili'a fiindu piatr'a angulara a ori-carei societati bine organizate, a d-vóstra este sarcin'a si misiunea instructiunii acelorú fiintie cari, intr'o di, au se fie temeli'a familiei romane.

Daca istoria trecutulu nu ne póte aratá decâtu starea de ignorantia si de sclavie a femeiei, mai la tóte popórele lumii antice, revelatiunea divina inasa a crestinismulu ne arata, si in privinti'a femeiei, adeverat'a cale ce omenirea trebuie se apuce, spre a responde la doctrin'a Mantuitorului. Crestinismulu a facutu si in privinti'a femeiei din intunericu lumina, si astfelu, in lupt'a de mai multe ori seculara a credintiei celei noue contra inveciteloru supositiuni ale paganismulu, cunun'a martirului a fost primita si disputata de femeia cu acelasi curagiu, cu acelasi devotamentu si, adesea, cu mai multa ardóre, de catu chiar a celoru mai mari eroi.

Istoria desvoltarei crestinismulu ne arata, in chipulu celu mai invederatu, de ce parte insemnata erá lipsita omenirea in totu timpulu sclaviei, in care jacea femeia in antichitate.

Onóre dar timpiloru moderni: onóre ilustriloru barbati din tóte tierile, cari desteptati la faci'a religiunii, a justitiei si a moralei, au recunoscutu in femeia frumoése si gingasiele virtuti cu cari Dumnedieu a inzestrat'o, spre desvoltarea si fericirea neamulu omenescu.

Cu cáta sufletésca bucurie, cu cáta nationala mandrie, n'am vedutu cu totii anulu trecutú, devotamentulu, abnegatiunea si sacrificiele de cari este capabila femeia romana, atunci candu fii Patriei sangerau pentru cucerirea independintiei, candu durerile raneloru strigau ali-

nare, candu boalele si mórtea chiar trebuiau invinse spre a asigurá triumfulu nostru nationalu!

Convinsi dar de nobilele simtieminte si aplecari, ce Dumpedieu a pusu in inim'a femeiei romane, Noi suntem siguri, dómneloru profesóre si dómneloru institutóre, cá d-vóstra nu veti crutiá nici o datorie, ci veti cautá se desvoltati si se imbunetatiti acele fericite dispositiuni ale fragedeloru fiintie ce ve sunt incredintiate, prin necontenita propagare a luminei, a cunoscintei si a sciintiei, basate pe religiune si pe moral'a crestina.

Ast-felu numai ficele romane vor deveni temeli'a familiiloru, vestalele Patriei, fericirea si podoab'a societatiei, speranti'a unui viitoru demnu de sollicitudinea nóstra, de sacrificiele generatiunei presente⁴.

Dupa respunsulu Mariei Sale, facendu-se apelulu nominalu alu elevoloru de premii, s'au prezentatu succesivu tóte premiantele ce si-au primitu cununele si premiele din incesi manele M. S.

Premiantele I erau salutate de musica la incununare.

Premiantele clasa V a scólei centrale, cele de musica, cele de la studie ale scólei profesionale si tóte premiantele I ale clasei IV a scóleloru primare, pe langa premiele destinate de ministeru, au mai primitu de la M. S. Domnitorulu si câte unu deosebitu premiu, ce a nume se tramisese de la M. S., ca incurajare si semnu de distinctiune pentru elevele diligente.

Mai multe din elevele de premiatu, presentandu-se la apelu, ofereau M. S. Domnitorulu buchete de flori, adresandu M. S. Domnului si M. S. Dómnei calduróse urari; erá ceva care miscá pe asistenti, vedindu cum M. S. Domnitorulu, cu obicinuita-i blandetie si iubire, mangaiá mai pe tóte elevele ce premiá.

Dupa terminarea acestei solemnitati, d-na Zacharescu, directórea scólariei profesionale, a oferitu M. S. Domnitorulu unu buchetu de flori artificiale, lucrate de catra elevele sectiunei de florarie a acestei scóle. Maria Sa, multiu-mindu d-nei directóre, a aretatu parerea Sa de reu, cá M. S. Dómn'a nu a pututu luá parte la acésta frumósa serbare, si a aretatu dorinti'a ce are, de a vedea espositiunea si productulu scólei de meserii, care a atrasu atátu de multu atentiunea autoritatiloru si a publicului.

Despre mânia.

„Pentru ca se ne mantuimu noi de totu necasulu; mani'a si nevoi'a Domnului se ne rogamu.“

Intre simtiemintele omenesci, celu mai tare si mai periculosu fora indoiéla, este mani'a — pentru cá: nu numai nu-o póte devinge omulu, cátu de abilu ar fi elu, ci a indatinatu a avé inca cele mai triste si periculóse urmari. Mani'a raru edifica ci totdeuna ruinéza. Raru casu póte fi candu omulu prin mania, nu deterioréza ceva; ma chiar si omului insusi i aduce acestu simtiementu stricatiune. Mani'a daca se incuiba in cineva, e durabila si — prin urmare acelu individuu, se incungiura de toti, — remane strainu. In fine mani'a neinfrenata, causédia omului infinitele suferintie; ea i ruinéza sanitetea si de ne numerate-ori i periclitéza chiar si viétia, — pentru aceea s'a si numeratu intre cele 7 pecate de mórte. Mani'a schimba priceperea omului, de unde resulta cá pentru cea ce face elu, candu e iritatu de comunu i pare reu.

Prudenti'a aduce cu sine, ca omulu se nu facu nici unu pasiu decisivu in timpu, cátu lu-domnesce mani'a, pentru cá astu-feliu de pasiu in totu casulu séu mai multu séu mai pucinu va fi smintitu. Trecendu dela cele spirituali la cele materiali vomu vedé cá si in respectulu acestor'a se obsérva aceleasi consecintie. Daca manca omulu candu e iritatu, séu dupa inversiunare de locu siede la mésa, de

siguru se bolnavesce. Nu arare-ori s'a esperiatu, cá marea iritatiune, mai virtosu dupa o mancare abundanta a causatu omului apoplezia. Candu mamele aplecatórie se iritéza peste mesura, atunci intr'atátu se schimba si laptele loru si se inveninéza, cátu de locu ce-lu suge mititelulu, capeta regaituri, manatura de pantece, convulsiuni, ma de multe-ori si mórte.

Veninulu se deriva mai virtosu din 2 isvóra principali. Primulu isvoru e crescerea. Omulu in pruncia e inclinatuu mai bine spre reu. Daca cine-va si-agoniscesc de micu — prin esemple sinistre si inconveniente natura inversiunata, acést'a se inradecinéza si remane in trensulu peste tóta viétia sa si numai cu mare novoia se póte stirpi.

Secundulu isvoru alu veninului, se afla in nutirea enorma. Mancarile prea unstróse si aromatice fórte inviosidia veninulu. Ele au o inriurintia superlativa asupra maniei. Mai suge o parte a veninului, somnulu celu multu, tocma si atunci, candu n'ar dormi omulu 2—3 nopti, daca apoi ar dormi indelungatu, asemenea va fi inveninatu.

Reguli principali, de dupa cari s'ar poté in câtva evitá reulu, in astu-feliu de casuri, ar fi de recomandatu:

Omulu inversiunatu, se nu mance in momentulu acél'a, si daca ar fi ocupatu loculu chiar la mésa, se se scóle, se mérga afara spre a se preamblá pucinu in liberu; apoi numai dupa ce s'a domolitu simtiementulu acelu turburatu si i-a venitu apetitu se se apropie de alimentatiune.

Mamele aplecatórie pre cât timpu vor fi iritate se nu-si aplece fiii sei pentru cá ii-inveninéza si prin acést'a li póte causá mórte, potu deveni in locu de adeverate crescatóre, ucigátóre.

Parintii si chiar si invetiatorii, nici candu se nu dea ansa prunciloru mititei spre inversiunare, si daca ar vedé inradecinandu-se mani'a in care-va se-si cerce tóte medilocelle si modurile spre a-o desradeciná din trensulu.

Alimentatiunea, se fia moderata. Pucina carne si aromata, pentru cá: carnea multa inversiunéza si pre animale. Ursulu, daca s'ar nutri cu carne, intr'atáta ar fi de iritatu, cátu ar fi in stare a vatemá chiar si ingrigitoriulu seu catra care pana ce manca numai pane si póme e fidelu si cu inima blanda.

Somnulu lungu, se-lu incungiure omulu pre cátu se pote si in noptile de iérn'a, pentru cá acést'a, parte lu-inveninéza, lu-aduce la sépa de lemnu; parte i scurta firulu vietii.

Medicin'a cea mai sigura contra maniei e infrenarea, pacientia, evitarea a totu ce l'ar inversiuná; dar si mai sigura e intarirea credintiei in bunulu Ddiu carele tóte suferintiele celor'a ce-lu iubescu, veneréza, I-se inchina, — credu si au firma sperantia in *Atotu-poternici'a Sa*, le preface intru bucuria, ii-mantuiesce de totu necasulu, — mani'a si nevoi'a.

P. G.

O carte scolara.

Ministerulu instructiei si culteloru din Romani'a publica urmatoarea programa pentru elaborarea unui abecedaru in usu scóleloru primare, urbane si rurale:

In prefatia se va aretá claru si precisu modulu de procedere alu institutorului séu invetiatorului in aplicarea cu succesu a abecedarului, spre a putea aduce pe scolari in stare de a putea citi si scrie.

Abecedarulu se va elaborá in conditiuni de a se intrebuintia atátu cu metodulu foneticu cátu si celu silabisticu, si peste totu intuitivu.

Scrisulu va merge paralelu cu cititulu, astfelu in catu cea-ce se citeasca se se si scrie. Spre acestu scopu se vor formá chiar la inceputu diferite linii drepte, curbe, verticale,

oblice si alte figuri, cari se servésca ca rudimente spre a formá literile de scrisu.

Combinarea literelor vocale cu consunantele si vice-versa, spre a formá silabe, diceri si propositiuni séu frase usióre, se va incepe cu vocalele plenisime: a, e, i, o, u, cele mai simple, si cu conditiunile cele mai usióre de a li se exprimá sunetulu. Dupa acest'a va urmá mecanismulu combinarei consunantelor cu vocalele scurte i, u, apoi cu cele modificate à, è, si â, ê, si î si in fine cu vocalele diftongiale é, ó si pe urma cu diftongii: au, ei ii, eu si trifongii: aiu, eiu, iuu, oiú, uiu.

Venindu ordinea cosunantelor modificate d, t, s, se va permite tot-d'a-una consunant'a primitiva, spre a se cunósce modificatiunea. Asemenea se va urmá si cu consunantele combinate ch, gh, permitiindu-se consunantele simple.

In urma vor intrá in mecanismulu combinarei literelor ce se intrebuintéza mai cu seama la diceri streine si cari sunt: k, p, w, x, y si combinatele ph, th, si ch.

In tóta operatiunea combinarilor literelor vocale si consunante, se va evitá cu cea mai mare strictetia, de a nu bagá in combinatiune nici o litera vocala séu consunanta necunoscuta; din contra, literile cunoscute si intrate in combinatiunile anteriore, vor trebui, a se repeti câtu se va puté mai desu in combinatiunile posteriore, ce se facu.

Alfabetulu intregu, mai antaiu alu literelor mici si apoi alu celor mari, atátu de tiparu câtu si de scrisu, va urmá dupa terminarea mecanismulu combinarilor tutulor literelor vocale si consunante; pentru inlesnirea cunóscerii literelor vocale si consonante; pentru inlesnirea cunóscreii literelor mari, se vor dá exemple de fie-care litera mare, cu mai multe diceri usiore de cititu si de intielesu,

Apostrofulu, jucandu unú mare rol in limb'a tiparita si scrisa, se va aretá intrebuintarea lui prin mai multe exemple.

Din semnele punctuatiunii se vor aratá cele mai usióre si mai desu intrebuintate.

Limb'a in care se va elaborá abecedarulu va fi cea mai populara, evitandu-se pe câtu se va putea dicerile straine.

Terminatiunea „-iune“ si alte asemenea din cele usitate, se vor intrebuintá pretutindenea unde necesitatea va cere.

Pentru exercitii la cititu vor urmá mai multe exemple in prosa si versuri.

Mai multe din aceste exemple se vor destiná spre a fi tiparite cu litere de scrisu, si vr'o câteva cu slove cirilice.

La finele abecedarului se va adaogá alfatabelu literelor cirilice séu bisericesci, mari si mici, cu exemple de cititu si cu rugaciunile usitate ale diminetiei, serei precum si la intrarea si iesirea din scola.

Abecedarulu se va terminá cu aratarea cifreloru arabice si cu exemple usiore de calculatu, adunari, scaderi, imultiri si impartiri.

Volumulu intregu alu abecedarului nu va fi mai mare decâtu celu multu de la 4—5 coale tiparite.

Terminulu concursului va fi la 14 Decembre, anulu curentu, pana cand manuscrisulu va fi tramisu la ministeru.

Fie-care manuscris va avea o devisa dupa alegere si va fi insotitu de unu plicu sigilatu, care pe d'asupra, va avea insemnata devisa manuscrisului, in intru numele autorului.

Corectarea cóleloru tiparite se va face de autoru.

Cartea va fi proprietate a ministerului.

Abecedarulu se va tipari pe hartie No. 6 in formatu 16.

Premiulu pentru abecedaru va fi 2000 lei in numerariu si 4000 esemplare tiparite; pentru editiunile urmatóre, daca se va mai tipari cartea, se vor dá autorului 1500 esemplare, facandu si corecturile.

Programa

pentru siedintiele adunarei generali ordinare a XVII. a asociatiunei tranne pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, ce se voru tiené la 4, 5 Augustu a. c. in opidulu Simleu.

Siedinti'a I. in 4 Augustu.

1. Dupa terminarea servitiului divinu se va deschide siedinti'a la 9 óre din di.

2. Alegerea de 3. secretari ad hoc pentru redactarea proceselor verbali.

3. Raportulu comitetului asociatiunei despre afacerile pe anulu 1877/8.

4. Raportulu cassariului despre starea fondului asociatiunei, si a fondului academiei.

5. Raportulu bibliotecariului despre starea bibliotecii asociatiunei.

6. Alegerea unei comisiuni de 3 membri pentru revederea si esaminarea fonduriloru si ratiociniului pe anulu trecut 1877/8.

7. Alegerea unei comisiuni de 3 membri pentru incassarea de tacse dela membrii vechi si insemnarea de membrii noi dimpreuna cu tacs'a respunsa de acestia.

8. Alegerea unei comisiune de 5 membri pentru a esaminá budgetulu asociatiunei prezentatu de comitetu pe anulu 1878/9, si a veni cu opiniunile sale in siedinti'a urmatóre.

9. Alegerea unei comisiuni de cinci membri pentru propuneri.

10. Cetirea dissertatiuniloru, ce se vor' fi prezentatu din bunu tempu la presidiu.

Siedinti'a II. in 5 Augustu.

1. Verificarea procesului verbale alu siedintiei precedente.

2. Reporturile comisiuniloru numite in siedinti'a precedente.

3. Continuarea cetirei dissertatiuniloru.

4. Defigerea locului si tempului pentru intrunirea asociatiunei la anulu viitoriu.

5. Alegerea unor comisiuni pentru verificarea procesului verbale alu siedintiei ultime.

6. Inchiderea siedintieloru adunarei generali.

Din siedinti'a comitetului asociatiunei transilvane.

Sibiiu, in 10 Iuliu 1878.

T. Cipariu,
presiedinte.

Dr. I. Hodosiu,
secretariu.

Diverse.

* **Canteculu gintei latine in limb'a ebraica.** Doue traduceri a cantecului gintei latine s'au facutu in limb'a antica ebraica, una de rabinulu A. Taubes din Berladu, si alta de S. Rabener, directorulu orfelinatului Neuschatz, din Iassi. Cestu din urma tiparindu traducerea sa a inaintat'o Dlui Alesandri cu urmatóre epistola: Traducendu in limb'a antica ebraica „Canteculu gintei latine“ spre a fi cunoscutu si coreligionariloru mei din Romania, testulu pentru care juriulu superioru a conferitu antaiulu premiu lauriatului potetu romanu, ve rogu se considerati acést'a din parte-mi dreptu semnu de omagiu triumfului Dvóstre dela Montpellier, asigurandu-ve totodata cá si israelitii romani sunt fórte mandrii vedindu-ve in primulu rangiu intre gloriosii poeti de ginta latina. Mi-veti mai permite dar a ve oferí unu esemplariu imprimatu din traductiune, si me voiu simti prea fericitu

onorandu-me cu responsulu Dvóstra de primire. Ilustrulu poetu a respunsu prin urmatóarele: „Cu mare multumire am primitu scrisórea Dvóstra, impreuna cu traducerea ce a-ti facutu in limb'a antica ebraica a Cantului ginteii latine. Nu me indoiescu că acésta traducere trebuie se fie esacta, fiindu lucrata de unu omu invetiatu in bogat'a limb'a Talmudului, insa regretu fórtu multu de a nu-o putea intielege si de a-nu petrunde frumsetiele ei. Ve multiemescu domnulu meu pentru oferirea ce mi-ati facutu a unui esemplariu imprimatu aln traducerei Dvóstra, precum si pentru complimentele cuprinse in scrisórea ce mi-ati adresatu, si ve rogu se primiti incredintiarea destinsei mele consideratii.“

* **Statistic'a scóleloru** in Romania, anulu 1877 pàna 1878. Ministeriulu instructiunei publica urmatórea statistica a scóleloru: I. Scóle primarie rurale: 1265 de baieti, 142 de fete, 495 miste; — peste totu 1902. Aceste 1902 scóle primarie rurale au 1727 invetiatori, 183 invetiátóre; 43448 elevi si 4117 eleve. II. Scóle primarie urbane: 136 de baieti, si 117 de fete, peste totu: 253 scóle, sunt 644 profesori (381 institutori si 263 institutóre) si 27492 elevi (18672 baieti si 8820 fete). III. Scóle secundarie, 35 de baieti si 7 de fete, peste totu 42. Aceste 42 scóle secundarie au 461 profesori si 13 profesóre si 7131 scolari (6612 baieti si 159 fete.) IV. Scóle speciale: 27 de baieti si 3 de fete, peste totu 30, cu unu personalu didacticu compusu de 231 profesori si 3 profesóre. Aceste 30 scóle speciale au 2086 elevi (1813 baieti si 273 fete). V. Scóle superioare: 2 cu 63 profesori si 558 elevi. VI. Scóle private: 150 de baieti, 73 de fete si 13 miste, peste totu 236. Aceste 236 scóle private intrebuintiéza 604 profesori si 275 profesóre. Cu 10811 scolari (7375 elevi si 3436 eleve).

* **Apelu filantropicu.** Cetimu in „Observatoriulu“: Una parte considerabile a soldatiloru de reserva este chiasmata la arme sub stindartulu monarchului, alu supremului loru belliduce. Datori'a loru de ostasi nu este a intrebá dupa cause, ci a ascultá, la casuri date a lupta cu barbatia si curagiul eroicu, a rogá pe Ddiu pentru comandanti pre câtu intiepti, pe atáta si umani. Restulu ilu cunoscu ei din legile si regulamentele armatei imperiale. Óre inse poporale monarchiei, óre anume poporulu nostru, natiunea nóstra romana nu are nici-o datoria càtra ostasii chiamati din patria, din sinulu poporului? Respunsu luminatu si demnu se dà la acésta intrebare mai alesu de càtra poporale propriu austriace (Cislaitani'a), inca si din unele parti ale Ungariei. Ostasii sunt chiamati tocma acuma, dela lucrulu campului; fórtu multi din ei sunt casatoriti. Se ajutam pe familiile ostasiloru! Acésta e parol'a de di, acest'a e apellulu inmiitu, ce se aude din tóte provinciile monarchiei. Se ajutam pe familiile ostasiloru dusi la regimente din sinulu natiunei nóstre preste totu. Acesta este apellulu nostru de astadi. Ati vediutu, cà in vecin'a Romania existe dela 1877 incóce lege speciale, prin care comunele sunt obligate a ingriji de familiile ostasiloru, a cultiva agrii loru, a considerá pe socii (neveste) de fiice, pe pruncii loru de prunci ai comunei si ai patriei. Se nu suferimu a fi taesati de nepasatori si egoisiti càtra sangele nostru, nu numai de alte popóra, ci tocma si de vecinii nostrii de aceasi origine, nationalitate si limba. Romanulu e din natura si tradiciuni millenare ospetaretiu, generosu si milosu chiaru si càtra straini. Facia cu cei esiti dintre noi la arme nu ni se cere mila, nu gratia, ci implinire de datoria sacra, de legea umanitatii si a evangheliei. Nimeni, nici insii comandantii nu prevedu viitorulu, nu sciu câtu timpu au se stea corpurile mobilisate sub arme. Noi scimu un a: Nici-unu agru alu familiiloru de soldati se nu remana necultivat, ci tóte se fia arate, semenate, grapate, in casu de prelungire sapate séu secerate, fenatiile cósitate, fenulu adunatu si tóte fructele campului carate in batetur'a casei, de càtra membrii comunei, fara nici-o respata din partea respectiveloru familii. Vieti'a capiloru de familii,

onórea ce facu ei patriei si natiunei, este respata indicita. Din contra, saracirea totale si calamitatea aceloru familii s'ar preface in sarcina grea si rusine pentru comune si poporu. Avemu noi si de pe la orasie si cetati destui ostasi de reseva chiamati la regimente. Nu ne este permis se utitamui nici de familiile aceloru. Pucina bunavoinita patriotica si se potu afla midiuóce, ca se le ajutamui si pe acelea. Aci se ne aratamu noi zelulu nostru patrioticu, éra nu alaturea cu cei ce vérsa bani si sange in luptele electorali. Preoti cu crucea 'n frunte, medici, sufletesci ai omenimei suferitórie, atunci candu portati grija si de lipsele materiale ale poporeniloru, impliniti una din cele mai inalte datoriintie la care suntei chiamati. Poporeni seraci, parochu saracu; poporeni pucini la numeru, nici cà mai potu tiené preotu. Sibiiu, 9/21 Iuliu 1878. *G. Baritiu.*

* **Limb'a si originea Albanesiloru.** D. Beuloew, decanulu facultatii de litere din Dijon a prezentatu in lun'a lui Aprile academiei de inscriptiuni din Francia, unu memoriu, care contine unu studiu aprofundatu asupra acestei limbi. Éta resumatulu acestei importante cercetari limbistice: Autorulu voeste se-si dee séma de legea care presidéza in acésta idioma, de imprumatárele ce ea a facut de la alte idiome, de natur'a gramaticeii si a foneticeii sale. Este unu lucru constatatu cà dictionariulu albanesu este unu vastu mozaicu compusu din elemente turcesci, slave, latine, italiene, grecesci, si neo-grecesci. Acestu dictionariu cuprinde insa multe cuvinte de o origine necunoscuta, care se considera, celu pucin in parte ca albaneze primitive. Caracterele principale ale foneticeii albanese sunt: slabirea vocaleloru sonore sub presiunea accentului tonicu; predominarea lui e, vocal'a cea mai stinsa dintre tóte; repugnantia pentru diftongi adevérati, cautarea „hiatului“; cumulu consonneloru la inceputulu cuvintelor; nasalizarea initialeloru, cu tóta tendinti'a inversa de a evitá nasalizarea in desinentie; frecuentia dentalei t si a guturalei g. Albanes'a nu e o limba indo-europeana curata; studiuu gramaticeii sale dovedesce acést'a. Planulu rudimentaru, dupa care a fost formata la inceputu, a apropiat-o mai multu de limbele finice. Dar acestu planu a datu rapede inapoi inaintea navalirei sistemului gramaticalu alu idiomelor cari se grupéza imprejurulu sansritei. Totusi, antaile deposite ce compunu acésta limba, se potu inca vedé in vocabularulu si in conjugarea ei. Declinarea a pastratu unu caracteru a parte: ea are putiene urme de adevérata flesione organica; sufixele, cu ajutorulu carora se forméza pluralulu amintescu mai multu pe acele ale idiomelor caucazice de câtu pe ale limbeloru indo-europene. Candu se intilnescu óre-cari singularitati de fonetica albaneza la Italianii meridionali, Bulgari, Romani si Neo-Greci, este cine-va ispititu, se esplice acestu faptu printr'o conformatie analóga a organeloru vocei la popórele care locuescu pe aceasi latime geografica. Dar, candu se vede cà gramatic'a acestoru popóre reproduce singularitati de ale gramaticeii albanese, trebuie se se admita cà stramosii Skipetariului au acoperitu odata cu triburile loru tóta peninsul'a Balcaniloru, cà ele au înaintatu spre apusu pana in centrulu si chiar pana la nordulu Italiei. Memoriulu d-lui Beuloew conchide cà limb'a albaneza asia cum exista astadi este amestecata fórtu multu cu elemente grecesci, slave, italiene, turcesci, dar cà este cu putintia de a distinge in ea o patura antica fara indoéla de natura pelasgica, care patura n'ar puté fi alipita, intocmai ca si limb'a basca séu cuskara, de famili'a limbeloru indo-europene. Autorulu este convinsu cà albanezii sunt descendentii Pelasgiloru. Ei cauta in numele geografice ale peninsulei elenice, in mitologi'a gréca, in obiceiurile si traditiunile Muntenegrului si ale Epirului indicii si apropiieri favorabile pentru tes'a cà populatiile pelasgice ar fi ocupatu tierile navalite mai târdiu de triburile grecesci, si cà ar fi sfersitu prin a se amestecá cu aceste, transmiendu-le o parte din civilizati'a si din miturile loru reli-

gióse. Mai multe nume de vâi, de insule, de munti, pastrate de Greci au corespundietórele lor in limb'a albanesa; Achil, Agamemnon, Hector sunt divinitati pelasgice, incarnate mai tardiu in eroii resboiului Troiei. Cultulu dieitiei Demeter (Ceres) vine mai cu séma de la Pelasgi. Preponderanti'a femeiloru in starea sociala, despre care se gasescu urme incontestabile la Egipteni si Casei, si care au constituitu regul'a in sinulu popóreloru primitive cari n'au apucatu se se redice pana la concepti'a mai inalta a paternitatii, acésta preponderantia a lasatu in apusulu peninsulei Balcaniloru, in sinulu ramasitiiloru rasei pelasgice, traditiuni semnificative. (Stéu'a Rom.)

* **Miscarile electorali** pentru diet'a Ungariei au inceputu a se prepará in tóte partile. Romanii din comitatulu Aradului, ca si cei din Transilvani'a, intr'o conferintia generala, ce s'a tienutu Marti in 23 a l. c. in Otelulu Palatinu din Aradu, s'au pronunciatu pentru pasivitate, adeca: a nu luá parte la alegerile de ablegati. Acésta tienuta politica o recomanda cu multa caldura si Dlu Babeziu, intr'o publicatiune, ce primaramu dilele trecute; prin urmare, avemu temeiu d'a crede, cá si banatienii vor observá pasivitatea in faci'a alegeriloru dietali. Va duce la scopu acésta politica? nu scimu, nici suntemu competinti a judecéa.

Concurs.

1—3.

Spre ocuparea parochiei vacante din Maere, inzestrata cu emolumintele anuali: 420 fl. v. a. ca relutu pentru sesi'a parochiala dela Magistratulu Thimisorii, cuartiru naturalu, stola si birulu indatinatu dela 130. de case, — se escrie concursu pana la $12\frac{1}{24}$ augustu, ér alegerea va fi in $18\frac{1}{25}$ augustu a. c.

Dela recurinti se recere se produca testimoniu despre absolvirea a 8 clase gimnasiali, si testimoniu de calificatiune prescisa pentru parochiile de prima classa, si se fie de ajunsu versati in limb'a si literatur'a romana, pentru ca eventualu se póta ocupá si catedr'a de limb'a si literatur'a romana la archigimnasiulu reg. din Thimisiora pe langa dotati'a impreunata cu acea, apoi se sè presinte in vreo Dumineca ori serbatóre spre documentarea desteritatii in cantare si tipicu, er' recursese sè se substérna protopresbiterului tractualu Meletiu Dregheciu.

Catra comun'a acést'a apartiene si suburbiulu Josefin a ca filiala.

Comitetulu parochialu.

Cu stiirea si invoirea mea: **Meletiu Dregheciu** prot. Thimisioni.

1—3.

Pentru vacant'a parochia greco-orient. rom. in comuna **Vucova** protopres. Jebeliului Cottulu Timisiului se escrie concursu cu terminu pana in **15 Augustu st. v. 1878.**

Emolumintele suntu: una sesiune comasata de 32 jug. pamentu bunu, biru dela 120 de case a 15 oche cu stol'a usnata, si cortelu liberu cu doua gradini intravilane a $\frac{1}{2}$ jugeru una.

Doritorii carii voiescu a competá pe acésta parochia au recursese lor ale instrú conformu dispositiuniloru stat. org. bis. si ale substerne Prea On. D. protop. **Alesandru Ioanoviciu** in Jebeliu.

Vucova in 7 Iuliu 1878.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu D. protop. tractualu.

1—3.

Pe statiunea invetiatorésca din **Pobd'a** Comitatulu Torontalului indiestrata cu emolumintele anuali de 120 fl. 40 fl. pentru clisa, 3 fl. pentru sare, 4 fl 80 cr. pentru lumini, 60 chible de grâu, 2 stangeni de lemne, 6 stangeni de paie spre incaldirea scólei, 4 jugere de aratura, si cortelu liberu cu gradina, din care tóte (afara de cortelu, lumini si lemne) are a capetá invetiet. pensionatu Constantin Branzeu $\frac{1}{3}$ parte, — se escrie concursu pana in **6 Augustu** a. c. pana candu recurintii, carii au de a se presentá in biserica spre documentarea desteritatii sale in cantari si tipicu, au a substerne recursese sale provédute cu testimoniu de cualificatiune, Prot. tractualu **Meletiu Dregheciu**.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Meletiu Dregheciu**, m. p. Prot. Thimis.

1—3.

Se escrie concursu, pentru deplinirea postulu invetiatorescu din comun'a **Cristoru** in protopresb. Oradii-mari inspectoratulu Cefei, — cu terminu de alegere pe **6 Augustu** v. a. c.

Emolumintele impreunate cu acestu postu suntu: 54 fl. v. a. 17 cubule de grâu mestecatu, 2 stangeni de lemne, cascigandusi invetiatoriulu pana la dóue jugere de pamentu, comun'a e detóre a le ará precumu si gradin'a casii, comun'a e detóre a maciná invetiatoriului peste anu, invetiatoriulu va avea spre folosintia dóue jugere de pasiune, cuartiru liberu si gradina de legumi.

Doritorii de a ocupá acestu postu suntu avisati, recursese sale instruite in sensulu stat. organicu, alaturandu testimoniu de preparandie si calificatiune, adresate comitetulu parochialu concerninte ale substerne subscrisului pana la terminulu de alegere, in Berecheiu (**Barakony**) com: biharii p. u. Cséffa.

Cristoru 1 Iuliu v. 1878.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Teodoru Papu**, inspectoru scol.

3—3.

Concursu se escrie pentru ocuparea postulu docentalu la scol'a confensionala din **Jancahidu**, Cottulu Torontalu, post'a ultima: **Nagy-Beeskerek**, cu terminu de alegere pe **15 Augustu** a. c. vechiu.

Emolumintele suntu: 350.f. v. a.; 4 jugere pamentu aratoriu class'a prima; cortelu liberu cu gradina intravilana si jumetata jugeru gradina estravilana; 10 carausii gratis dela comuna pana la Becichereculu-mare; 7 orgii de paie pentru docinte si scola, avendu docintele a suportá darile pamentului.

Daca docintele nu voiesce a usufructuá pamentulu scolariu de 4 jugere, comun'a i-ofere anualminte pentru acel'a 50 f. v. a.

Recurentii au a-si instrú recursese conformu statutulu organicu adresande si trimitiende comitetulu parochialu in Jancahidu, si pana la terminulu alegerei a se presentá in un'a dumineca séu serbatóre in s. Biserica de acolo spre aratarea destaritatei lor in cantare, fiindu docintele si cantoru bisericescu

Jancahidu 26. Juniu, 1878.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu protopresbiterulu: **Vincentiu Sierbanu**.

2—3.

Se escrie concursu pentru ocuparea postului docentalu la clasa I-a confesionala nou infiintata in comun'a **Pesacu**, Cottulu Torontalu, cu terminulu de alegere pe **20 Augustu** a. c. vechiu.

Emolumintele anuali sunt: 350 fl. v. a. in bani; 2 jugere pamentu aratoriu, cortelu liberu in stare frumosa cu gradina estravilana pentru legumi si dela inmormentari 30 cr.

Recurentii au se-si instrueze recursele conformu statutului organicu adressande si trimitiende comitetului parochialu in **Pészák** (Torontál) pana la terminulu alegerei si a se presentá in un'a dumineca séu serbatóre la S. Biserica din locu pentru aratarea desteritatei loru in cantare si tipicu, ér' dupa biserica spre a-si aratá desteritatea in metodulu pe propunere.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu protopresviterulu tractualu: **Vinceniu Sierbanu**.

3—3.

Se escrie concursu pentru parochia devenita vacanta in **Borloveniu vechiu** cu filia **Borloveniu nou**, comitatulu Severinului in protopopiatulu Mehadii, la care parochie deja este si unu capelanu, in terminu de **6 septemani** dela I publicare.

Emolumintele inpreunate cu acésta parochie sunt, o sesiune completa de pamentu de 34 jugere, pentru biru si stola dela Borloveniu vechiu 145 fl. si Borloveniu nou 80 fl. afora de nunti si de alte functiuni.

Doritorii de a ocupá acésta parochie, au de a subserne recursele loru instruate in sensulu statutului organicu si normloru consistoriale adresate comitetului parochialu prin Multu On: Domnu adm: protopop. Ioanu Stefanovicu in Mehadia pana la terminulu prefíptu, cáci cele dupa espirarea terminulu nu se voru considerá.

Din siedinti'a comitetului parochialu estra ordinaria tienuta in Borloveniu vechiu in 15 Iuniu 1878.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu cumine: **Ioanu Stefanovicu**, administratoriu protopresbiteratulu.

2—3.

Pentru vacant'a parochia **Surducu-micu**, protopopiatulu Fagetului, se escrie concursu a III-a ora, cu terminu pana in **20 Iuliu** st. v. 1878 candu se va tienea si alegerea.

Emolumintele sunt: una sesiune de pamentu aratoriu din 32 jugere, pentru biru 120 fl. v. a. si stola indatinata.

Competentii au se-si instrueze petitiunile in sensulu statutului organicu si dispositiuniloru consistoriale, si adresate comitetului parochialu, — ale tramite Prea On. Dom: ppu **Atanasiu Joanovicu** in Fagetu.

Surducu-micu in 8. Iuniu 1878.

Comitetulu parochialu

In contielegre cu mine: **Atanasiu Joanovicu**, protopresbiteru.

3—3.

Pentru deplinirea parochiei devenita vacanta prin mórtea parochulu Ioanu Popovicu din **Gy.-Varsiandu** in Protopresbiteratulu Chis-Ineului se escrie concursu cu terminu de alegere pe Duminic'a din **23. Iuliu st. v. a. c.**

Emolumintele sunt: una sesiune de pamentu comasatu, dela fiecare casa cu pamentu câte o vica de gráu si una de cucurudiu, precumu si stólele indatinate dela siervitiele preotiesci.

Doritorii de a dobandí acésta parochia, au a-si subs-

terne recursele loru, provédiute cu documentele prescise in statutulu organicu pona la **20 Iuliu a. c. st. v.** la Dnulu protopresbiteru tractualu **Petru Chirilescu** in Chitichazu (Kétegyháza; Comitatu Bichisiului.) Preotii santiti voru ave preferintia; se observa inse, cá la acésta parochia se afla si unu capelanu, asia dara, daca altu recurentu ar fi alesu si intaritu, va fi datoriu a dá capelanului una a treia parte din sesiune si din tóte venitele parochiali pona la promovarea acestuia.

G.-Varsiandu 18 Iuniu 1878.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Petru Chirilescu**, protopresbiteru si inspectoru scolariu.

2—3.

Concursu se escrie pentru ocuparea postului de invetiatorésa la nou infiintata scola confesionala de fete din comun'a **Sarcia-romana** (Torontál) inspectoratulu B.-Comlosiului, cu terminulu de alegere pe **13 Augustu** a. c. vechiu.

Emolumintele anuali sunt: 300 fl. v. a. in bani si cartiru liberu cu gradina de legumi.

Dorítórele de a ocupá acestu postu sunt avisate a-si substerne recursele instruite conform statutului organicu pana la diu'a alegerei, Domnului protopresviteru **Vinceniu Sierbanu** in Bánát-Komlos (Torontál) adresate catra comitetulu parochialu, — si dupa posibilitate, — ase si infacisiá in faci'a locului la diu'a alegerei.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu protopresbiterulu: **Vinceniu Sierbanu**.

3—3.

Pentru ocuparea postului invetiatorescu la scól'a gr. or. confesiunala din **Dubesci**, protopresbiteratulu Hasiasiului, comitatulu Carasiului, se escrie concursu pana la **20. Iuliu st. v. a. c.** in care diua se va tiená si alegerea.

Emolumintele sunt: 114 fl. v. a. in bani gata, 36 meti de cucurusu in bómbe, 8. orgii de lemne din cari se incaldiesce si scól'a, 2. lantie de pamentu estravilanu fenétia, locuintia libera cu 1/2 lantiu de pamentu intravilanu.

Recurentii au a tramite recursele loru instruate in sensulu statutului organicu, si adresate comitetului parochialu, parintelui protopopu si inspectoru cerc. de scóle, **Georgiu Cratiunescu**, in Belinez p. u. Kiszetó.

Dubesci, 11 Iuniu 1878.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Georgiu Cratiunescu**, prot. si inspect. cerc. de scóle.

3—3.

Pentru ocuparea parochiei vacante gr. or. din comun'a **Sadov'a noua** cu filialulu **Slatin'a mica**, comitatulu Severinului se publica concursu cu terminu pana la **finea Iuliu**.

Emolumintele sunt: stol'a si birulu indatinatu, un'a sesiune completa de pamentu aratoriu si fenatiu situata in teritoriulu amenduroru comunelor, cuartiru liberu in ambele comune cu grajdu pentru vite si cu gradina de legumi.

Doritorii de a ocupá acestu postu au se substérna petitiunile prin oficiulu protopresbiterulu din Caransebesiu adresate sinodulu parochialu din ambele comune, instruate in intielesulu stat. org. si a normativelor consistoriale.

Sadov'a si Slatina, din siedintia 18. Iuniu 1878.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu preon. domnu protopresbiteru tractualu.